

**Uitreiking predicaat Koninklijk aan Veldeke Limburg, Toon Hermans Theater,
23 mei 2016**

(Gesproken woord geldt)

Beste mensen,

Gefeliciteerd met uw 100e verjaardag!

Een felicitatie in het Nederlands
– mét Brabants accent –
waarvoor ik toestemming heb
gekregen om dat vandaag
hier te mogen spreken.

Dat moet best even slikken zijn geweest
voor een vereniging
die 100 jaar geleden is opgericht
om de Limburgse taal
te beschermen tegen al
die nieuwkomers
die niet van *Limburgsche bloede* waren.

Één daarvan was in 1926
overigens ook de gouverneur van toen:
Eduard Van Hövell tot Westerflier.
Die kwam uit Gelderland,
maar had heel goed door
wát hier gesproken werd

Want als iemand hem
een kantonrechter aanprijst,
omdat “de goede man de Limburgse taal” spreekt,
corrigeert hij dat meteen:
nee, dat is geen taal,
dat is dialect.

Eén van de dialecten dus

die Veldeke Limburg
al sinds 1926 "in stand wil houden en bevorderen,"
zoals jullie eigen statuten vermelden.

Ik ben van huis uit
geen dialectspreker
maar ik begrijp
dat het niet alleen om spreken gaat,
maar ook om voelen.

Twan Huys legde
dat onlangs mooi uit;
hoe hij in het dialect
tot héél ander gesprekken kwam;
zoals met Olaf Sleijpen,
de uit Wylre afkomstige president van de Nederlandse Bank,
die het treffend verwoordde:

De weurs mie dichzelluf as se plat Kalles.

Dat herken ik:
als bijvoorbeeld medewerkers van mijn kabinet
overschakelen naar het 'plat',
hoor je direct de sfeer en toon veranderen.

En al komt de een uit Noord-Limburg
en de ander uit Kerkrade;
en liggen hun dialecten 'letterlijk en figuurlijk'
mijlenver uit elkaar,
toch verstaan ze elkaar
op de een of andere manier béter.

Dus ja: de magie
van het kunnen spreken
met de taal van je hart,

is me niet ontgaan..

Maar is het u ook al opgevallen
hoezeer de aandacht voor die 'harts-taal'
in een stroomversnelling is gekomen
sinds deze Brabantse Limburger
in het Gouvernement zit?

Ik noem de komst
van '*t Hoes veur 't Limburgs*
waar alle mogelijke
taalkrachten zijn gebundeld
om 'het Limburgs'
nog meer in de etalage te zetten.

Ik noem het compleet nieuw provinciaal beleid
Same veur t Limburgs:
voor een Limburgs dat meer 'gesproken, geschreven en beleefd' wordt;
mét de ambitie in 2030
dezelfde status te krijgen als het Fries

en ik noem - wat nog geen enkele
geboren Limburgse gouverneur
heeft mogen meemaken -
heuse debatten in 't plat
in ons Limburgs parlement.

Ik heb er al twee mogen voorzitten.

Verrassend, niet?

Maar om heel eerlijk te zijn:
ik heb me zelf nog meer verrast.

Voor mijn installatie
wist ik het zeker:
aan het 'Limburgs'

ging ik me niet wagen.

Ik zei net al,
Ik ben geen geboren dialectspreker
en als ik het dan toch
een beetje de Brabantse variant probeerde
op het voetbalveld in Boxmeer,
zei mijn Aimee altijd:
"nou, doe maar niet."

Toch ben ik overstag gegaan
– met haar toestemming -
omdat ik de Limburgers
niet alleen in hun taal
beter wil verstaan,
maar ook beter wil begrijpen...

Dus: ich bön op cursus gegange:
de cursus *Leef Limburgs*,
variant 't *Smaalste Stökske*,
ich **woon** in 't noorde,
wèrk vanoet 't zuje,
en **spraek** noe vanoet 't midde,
vanoet 't **hert**....

En, *leef luuj*,
't is natuurlijk **ónzin** det
miene ómslaag
en die Limburgse taal-successe
die ich net numdje,
mien verdeenste zoewe zeen.

't Zeen allemaol geisteskinjer
van **Veldeke Limburg**
det hónderd jaor geleje
begós de 'Limburgse taal'
euverènj te haoje,

zoadet de Limburger
zichzelf kós blieve

En ómdet geer det al **hónderd** jaor doontj,
en mit **zoa veul** passie, inzèt en resultaat
en ómdet geer al `n virtueel *Hoes veur 't Limburgs* woortj,
veurdet `t officieel bestónj,
haet miene baas, **de Kääning**, beslaote,
det geer uch **van noe aaf aan** Kääninklik
moogtj numme.

Moog ich uch daomit
van **herte** felicitere.

En **noe** zoa wie det huuertj,
in 't Limburgs:

Proficiat!